

የኢትዮጵያ መንግሥት የጥኔ ገንዘብ አስተዳደር
መመሪያ ቁጥር 3/2003

የግዢዣና አገልግሎት ማረጋገጫ
መጋቢት 2003 ዓ.ም.

የኢ.ፌ.ዲ.ሪ መንግሥት የጥራ ገንዘብ አስተዳደር

መመሪያ ቁጥር 3/2003

ከፍል አንድ

ጠቃላላ

1 አውጭው ባለቤትዎን

የጥንዝበና ለከፍተት ለማቅረብ በኢትዮጵያ ፌዴራልባዊ መንግሥት
የፌዴራል አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 648/2001 አንቀጽ 31 እና 75
በተሰጠው ሁሉምን መሠረት ይህን መመሪያ አውጥቷል፡፡

2 አዋጅ ሰነድ

ይህ መመሪያ «የኢ.ፌ.ዲ.ሪ መንግሥት የጥራ ገንዘብ አስተዳደር መመሪያ ቁጥር
3/2003» ተሰለ ሌጠቀስ ይችላል፡፡

3 ትርጉም

በኢ.ፌ.ዲ.ሪ መንግሥት የፌዴራል አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 648/2001 እና
የፌዴራል አስተዳደር የሚረዳትኝ የክር ቤት ደንብ ቁጥር 190/2002
ትርጉም የተሰጣቸው በዘመኑ መመሪያ ወሰኑ ተቋም ማረጋገጫ ተቋም
በአዋጅ እና በይዞብ የተሰጣቸውን ትርጉም ይዘሱል፡፡ ከዘመኑ በተጨማሪም በዘመኑ
መመሪያ ወሰኑ፡-

1. «ጥራ ገንዘብ» የወረቀት ገንዘብን ማንኛውን፣ አንድጥራ ገንዘብ የሚችሉ
በእናት በግዢ ወሰኑ የተረጋገጠ ተከታታይ የመቁልል፡፡
2. «የገቢ የጥራ ገንዘብ ውስጥ» ማለት አያዝናንድ የመንግሥት መሰሪያ ቤት
በበቻ ቅመቱ ወሰኑ በግዢ የሚችሉበት/የሚረበበበውን ተራ ገንዘብ ውስጥ
የሚመሩ እና በሂሳብ መደብ ተለይቶ የሚያቀርብበት አመራር ነው፡፡
3. «የወጪ የጥራ ገንዘብ ውስጥ» ማለት አያዝናንድ የመንግሥት መሰሪያ ቤት
ለዓመታዊ ሁኔታ ማስፈጸማዊ የተፈቀደለትን የወጪ በይቶ ለከፍተ

የሚያስፈልገው የንግድ መጠና፣ በከፍል ዓይነት፣ በመሆኑ ሂሳብ መደብ እና
በረሱ ሌይቶ የሚያቀርብበት አዎራር ነው::

4. «የገበ አስቀሰብ ካይ» ማለት ከማናቸውም ምንም የሚገኘው የመንግሥት ገቢ በጥሩ ገንዘብ ወይም በገንዘብ ሂዕስ ወይም በተረጋገጧ ተከታታይ ይህ ወይም የባንክ ማስተላለፍ ካይ እየተሰበበበ ለተጠቃለለ ፍንድ ገቢ የሚሆንበት የአሁራር ካይ ነው::
 5. «የጥሩ ገንዘብ አስተዳደር » ማለት የተሰበበበ የመንግስት ገቢ በተተጠኑ መንገድ ወደ ባንክ ገቢ የሚሆንበት እና ከፍያ በጥሩ ገንዘብ ዕቅድ እና የሚመለከተበት እንዲሁም ለእውሮ ገብ ወይም መስፈርቶች ከባንክ በሚውሰድ ገንዘብ እና የሚከፈልውን የወለድ መጠን ለመቀነስ የሚያስቀል አሁራር ነው::
 6. «የገንዘብ ማስተላለፈ ሂሳብ» ማለት ለወይም ከፍያ አገልግሎት በእተምኑያ በፊርማ ባንክ ወይም እርስ በሚሰራመዋው ወይም በሚውከላቸው ባንክ የተከፈተና በየቀኑ መጨረሻ ካይ ማዘዝ የሚኖረው ሂሳብ ነው::
 7. «የመንግሥት የባንክ ሂሳብ» ማለት የተጠቃለለ ፍንድ አካል ሆኖ ለመንግሥት ገንዘብ ማንቀሳቀስኑት በእተምኑያ በፊርማ ባንክ ወይም እርስ በሚሰራው ወይም በሚውከለው ባንክ የተከፈተ የባንክ ሂሳብ ነው::
 8. «የዘር ማዘዝ የክፍያ ካይ» ማለት ለገንዘብ ማስተላለፈ በቻ በተከፈተ የባንክ ሂሳብ ወሰኑ ገንዘብ ለይኖር ይንቀሳቀሱ የመንግሥት መሰራይ በት በተሰጠው ጥሩ መሠረት በየቀኑ የወይም ከፍያው ጉዳድግም በማድረግ ከፍያው በየቀኑ መጨረሻ ከማከከለው ባቻ በት የባንክ ሂሳብ የተተካ ሂሳብና ካይ የማድረግ አሁራር ነው::
 9. «የተቋቋን ወይም መስፈርቶች» ማለት እንደ አስፈላጊነቱ የአንድ ገብ ወይም መጠናቸው ከበር 2000 /ሁለት ሌ.ህ በር/ ለማይጠበቅ አስቋኑይ ለሆኑ ቅዱቋን ሥራ ማስከኞቸው ወይም መከኞቸው ከባንክ ወይም በማድረግ በኋላና የሚያዘን ጥሩ ገንዘብ ነው::

10. «**ቀጥ ገበ**» የመንግሥት መሰራይ ቤቶች በእጣ በተደነገገው መሠረት የ ካል፣ የቀረጥ እና ክስ ካልሆነ የገበ ፍጤጌዎች የሚሰጠበት ገበ ሆኖ የ ክልድ ደረሰኝ እና ክልድ ደረሰኝ የሚሰጠበት የሚያሳይ ቤቱ ለመቀምበት የሚያችል ነው::
11. «**ከልድ ሌላ አገልግሎት የሚሰጠበት ገበ**» ማለት የመንግሥት መሰራይ ቤቶች ለተጠረተሰባበት ክሚሰጠበት አገልግሎት እና ክማይቀርብበት ዕቃ የሚሰጠበት ገበ ነው::
12. «**የዲጂዢ ገበ**» ማለት ወደ ቅጥ ገበ ስክመላው ወይም ለበለመብት ተመለሽ ለከሚደረግ ደረሰኝ በጠይቻዋነት በመንግሥት መሰራይ ቤቱ ወይም በጥናት ታደቀመጥ የተደረገት እና ክመራ በደረሰ ወይም በመጀኑ መልካ ካኤልናራል መንግሥት ገንዘብ በምዝገባ ተለይቷ በተከናይ ሂሳብ የሚያገኘ ገንዘብ ነው::
13. «**የአዲራ ወይም የመጀኑ ገበ**» ማለት በፍርድ ቤቱ ወይም አጭበብ በለው የመንግሥት አካል በሚሰጠ ተወካዙ በመንግሥት መሰራይ ቤቱ፣ ደርሱት ወይም ባለበት ስም በአዲራ ወይም በመጀኑ መልካ ካኤልናራል መንግሥት ገንዘብ በምዝገባ ተለይቷ በተከናይ ሂሳብ የሚያገኘ ገንዘብ ነው::
14. «**፳.፲፪**» ማለት ከተፈቀዱ በደረሰ ወሰኑ መሰራይ ቤቱ ተደቅ የወሰኑ ወሰኑ በልድ ሌላ ፍጤጌዎች ሁኔታ ለይ ያልዋልው ወይም በመሰራይ ቤቱ የተሰጠበበ በልድ ሌላ ፍጤጌዎች ሁኔታ ተሸሱ ሆኖ በደረሰ ወይም በመጀኑ መልካ ካኤልናራል መንግሥት ክሚውል የአለፈ ዕቃዎች ወጪ ወይም በለኝ ከተቆጠረው ሂሳብ ለማሻሻልዋ ባይም ቤቱ ገበ የሚደረግ ሂሳብ ነው::
15. «**አነቀ ዕቃ**» ማለት በመንግሥት ባሻና ታብረት አስተዳደር አዋጅ 649/2001 የተሰጠውን ተርጉም የሚይዘ ሆኖ የተናጠል ወጪ ከብር 1000 /አንድ ሲሆን በብር/ ቤቶች ወጪ ያለው ታብረት ነው::

4 የመመሪያው ዓላማ

የዘህር መመሪያ ዓላማ :-

1. በመንግሥት መሰራይ ቤቶች የሁራ ተጋግራም ለይ የተመዘረተ የጥሩ ገንዘብ ዕቃድ ብግኩትን ተግባራዊ ማድረግ፣
2. የመንግሥት ገንዘብ አስቀሰባቸው ገበ አይደረገን የተቀሳጠል ማድረግ፣

3. የመንግሥትን በቁላሉ የፌዴራል አቅም ለመገመት እና የሚፈጻሚነት ገዢያዊ
የፌዴራል ገዢለት ለመስራት የሚያስተዋል አውሮፕ ተማሪዎች ማድረግ፣
4. የመንግሥት ገዢበት በተመቻለለ ፊርማ መሰጥ ያለውሸ እንዲያቀሙት
በማድረግ ለአውሮፕ ገዢ ወጪ መስራታዊ የሚከናል ወለደን መቀነስ፣
5. የመንግሥት ክህና አስተዳደርና ለተቻቷን ወጪዎች መስራታዊ በሳጥቃ
የሚያዘን ገዢበት ለመወሰን እና
6. ተረሱ የመንግሥት ገዢበት ስልጊዜ ቅድመማሪያ በሚሰጣቸው መሰከት እና
እንዲሰት የሚደረግበትን ሁኔታ መወሰን ነው::

5 የመመራያው ተፈጻሚነት ወሰን

ይህ መመራያ በፌዴራል አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 648/2001 የመንግሥት
መሰረያ ቤት ተብሎው በተመለከተት እና ሁሉ ተፈጻሚ ይሆናል::

ክፍል ሁለት

ስለ መንግስት ጥሩ ገዢበት አስተዳደር

6 የጥሩ ገዢበት ዕቅድ አገልግሎት

የጥሩ ገዢበት ዕቅድ አገልግሎት የሚከተሉትን ተግባራት ይጨምራል::

1. የዓመቱን የገቢና ወጪ ዕቅድ በዚህ ከፌዴራል ማዘዣቸት፣
2. ተዝከባለው የዚህ ዕቅድ የገቢና ወጪ የጥሩ ገዢበት ዕቅድ አገልግሎት ማዘዣቸት፣

7 ዓመታዊ የጥሩ ገዢበት /የገቢና ወጪ/ ዕቅድ አገልግሎት

1. ዓመታዊ የጥሩ ገዢበት ዕቅድ በ12 ወር መሰጥ በጥሩ ገዢበት
የሚሰጠውን ገዢ እና የሚከናልውን ወጪ በማግኘት በበታቸው ዓመታዊ
ወሰት ለይችል በየዚህ ለማዘዣቸው የሚሰት ወር ተዝከባለው የጥሩ ገዢበት
ማሆኑን አገልግሎት እና ማስቀመጥ ሆኖ በሚያገለግል አካልን መዘጋጀት
አለበት::

2. የጥራ ገንዘብ ዕቅድ በማዘጋጀበት ጥሩ በተፈቀደው ዓመታዊ በቻት ነው
በመመሥረት በዓመቱ ወሰኑ የሚሰበበበው ገበ እና የሚከራለው መጭ
/6100፣ 6200፣ 6300 እና 6400/ የኩሮስ መደበኛ ተለይቶ መቆረብ
አለበት::
3. እያንዳንዱ የመንግሥት መስራው በት ዓመታዊ የጥራ ገንዘብ ፎሰት ዕቅድ
በማዘጋጀ ቅጥታ ለማධከላዊ ባምዲ በት ገበ የሚደረገውን ሂሳብ እና
ከመንግሥት ባምዲ በት ምንም የተፈቀደውን ከፍድ በመለየት ማዘጋጀት
አለበት::
4. የሚመለከታቸው የሚናስተኞኑ የሚሸፍ ከፍል-ቻ ካርድርና እርዳታ የሚገኘና
ቀጥታ ወደ ማධከላዊ ባምዲ በት ገበ የሚሆን ገንዘብ ካለ የፍሰት ዕቅድን
ለተጨኑና ማቆረብ አለባቸው::
5. በእሁ እንቀጽ 20-ለ እንቀጽ 2 የተጠቀሰው እንዲተጠበቀ ሆኖ የመንግሥት
የገበ ዕቅድን ለማዘጋጀት እንዲረዳ የውሰት ገበዎችን እንዲጠቀሙ
የተፈቀደለቸው መስራው በቶች እንዲጠቀሙበት ከተፈቀደለቸው የውሰት
ገበ በጋዢ የሰበሰበትን ገንዘብ በማናስተኞኑ በማውሰን የገቡ ስለዚ መጨረሻ
ውደ ማධከላዊ ባምዲ በት ፍሰብ ለማድረግ የሚችሉበትን የገበ ዕቅድ
በማዘጋጀት ለማናስተኞኑ ማቆረብ አለባቸው::
6. የመንግሥት በድር ከፍድን በተመለከተ የክፍያ ገኙው የደረሰ የክገር
ውሰኑ የውሃዊ በድር ከፍድ በወጪት ተከኔፍለው ለተጨኑና መቆረብ
ይኖርበታል::
7. በጠቅም ዕርዳታ የሚከሂዳ ተመግሬዋቸው ተመጀከቶችን ከፍድ
ለተደግሬሙ ወይም ለተደረሱበት ባለቤቶች ለማስተላለፍ እንዲቻል የጥራ
ገንዘብ እቅድ በእስራያዊ መስራው በቶች ተዘጋጀቶ መቆረብ አለበት::

8 በተፈቀድ በጀትና ጥርጋዬ እና ተመሳሪያ የሚከታታለ ተንከባይ የዚ ወር የጥራ ገንዘብ /የገበረ ወይም የውጭ / ፍሰት ዕቅድ ነገድና

1. የዓመቱን የገበረ የውጭ ጥራ ገንዘብ ፍሰት ዕቅድ መሠረት በማድረግ
በየወሩ የሚሰት ወር ተንከባይ የጥራ ገንዘብ ፍሰት ባምት ለማከታታለ እና
የከፍደ ማረዳን ለመወሰን እንዲሁም በበጀት ዓመቱ የሚከሰቱትን ለውጭ
ከጣምት ወሰት በማስገባት ገበረ የሚሰጠበት እና የውጭ ከፍደ
የሚፈልግምበትን ገበረ ለመለየት የሚያስቀል ዕቅድ መዘጋጀት አለበት::
2. በእያንዳንዱ የመንግሥት መስራው ቤት በየወሩ የሚከታታለው የሚሰት ወር
ቻንከባይ የጥራ ገንዘብ ባምት በማቀተለት ሁሉት ወራቶ የሚኖረውን
የገበረ የውጭ የጥራ ገንዘብ ፍሰት ባምት በዋና ቅና የሚሸጠ መደብ
መለየት አለበት::
3. በየወሩ የሚከታታለው የሚሰት ወር ተንከባይ የጥራ ገንዘብ ባምት ማረዳበኩና
ለማረከታታለው የከፍደ ማረዳ መሠረት በመሆን ያገለግባል::
4. በየወሩ የሚከታታለው የዚ ወር ተንከባይ የጥራ ገንዘብ ባምት እና
ማስተካከለ ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ ለገኘ ማስተካከለውኝ በማመለከተው
የመንግሥት መስራው ቤት ተከታታለውና በመስራው ቤቱ የበለይ የጊል
በድቀው ማረዳበኩና መቀረብ አለበችው::

9 የጥራ ገንዘብ ፍሰት ዕቅድ ሲዘጋጀ ትከራች ለደረግባችው የሚገባ ነጥቦች

የውጭ በጀት የጥራ ገንዘብ ፍሰት ባምት ሲዘጋጀ በእያንዳንዱ የውጭ ሂሳብ መደብ
በተፈቀዶ በጀት እና በመመሠረት ሆኖ የሚከተለትን ማከተት ይኖርበታል::

1. እያንዳንዱ የመንግሥት መስራው ቤት ከፍት መደብችን እይጨምር የወራተታች
ድመወገና አበልና ጥቅም ጥቅም እንዲሁም በረታዊ መዋጭ/ ከፍደ የሚፈልግምበትን
ዕቅድ አዘጋጅቶ የለበት ለሆነ የደመወገኑ መሆኑ እና የአዳዲ ቅጹር
ድመወገኑ ከፍደ ከሚፈልግምበት ወር ይሞር ያለውን፤
2. በየወሩ ያለማችረት የሚከፈል የእሌክትሪክ ተሌክሙናኩን፤ የውሃና ሂሳብ
አገልግሎት ያለቀት ዓመታት ወጪዎችን ተሳቢ በማድረግ የሚከፈልበትን
ገበረ::

3. የቃወች እና አገልግሎቶች ለሆነ የመንግሥት መሰራያ በቱ የቃወችን እና አገልግሎቶችን አጥቃቶ ገዢበ በፊወጥ መዋረት የሚከፈልበትን ገዢ፣
4. የገዛና የመስተካከለ ዕቅድ ለሥራ ፖርጓደም መዋረት ገዢበ በፊወጥ መዋረት መሬ ሆኖ የሚከፈልበትን ገዢ፣
5. የፊደላት እና የጥገና አገልግሎት ከሆነ ለራው ተጠናቆ ገዢበ በፊወጥ መዋረት የሚከፈልበትን ገዢ፣
6. በወል የሚፈጸሙ የአገልግሎት ባሻወች በወል በተመለከተው የእክብራል የገዢ ገዢበ በፊወጥ መዋረት የሚከፈልው መጠን፣
7. የሥልጣን አገልግሎት ገዢ ተጠናቆ ገዢበ የሚከፈልበትን ገዢ፣
8. የቁሳዊ ታጠረት ባሻ የሥራ ሂደት ተጠናቆ ገዢበ በፊወጥ መዋረት የሚከፈልበትን ገዢ፣
9. የግንባታ ለራ ተጠናቆ ገዢበ በፊወጥ መዋረት የሚከፈልበትን ገዢ፣
10. ለለቻች በተመለከተ በተቀመጥ የእክብራል የገዢ ገዢበ ወይም የመከራያ ፖርጓደም መዋረት ገዢበ የሚከፈልበትን ገዢ መያዝ አለበት፡፡

በየጥራ ገዢበ ዕቅድ የሚዘጋጀት ይለፈኝት

1. የመሰራያ በቱን የገበ ጥሩ ገዢበ ቅስት ዕቅድና የወጪ ቅስት ዕቅድ ወደ እውነታ የቀረበ ለማሻረው ባሻወችን በፖላራንተ የሚያከናወን ከሚሸው የፋይናንስ ተግባራትን በሚያከናወን የሥራ ከፍል ወሰት መቋቋም ይኖርበታል፡፡
2. ለዘሱ የጥራ ገዢበ ቅስት ዕቅድ ባሻወች በዚህ ለሰኔ የሚገባቸው የሥራ ከፍለው ቁይናንስ ባሻወች የሰው ሂሳብ ለማሻት የጠቅላላ አገልግሎትና የጥራንና ጥርጋዎም ወይም በተመማሱ ሁኔታ የተደረሱ የሥራ ከፍለው ይሁናል፡፡
3. ካሳ በተሸ ቁጥር 2 የተጠቀሰት የሥራ ከፍለው ለጥራ ገዢበ ቅስት ዕቅድ ባሻወች ተገቢዎን ዕገና አስፈላጊዎን መረጃ መሰጠት ይኖርበታል፡፡
4. የሚዘጋጀው ባመታዊ፣ የሰበት ወርሱ ተንከባራይ ዕቅድና መግለጫ ለመሰራያ በቱ የበላይ ይለፈ ቁርቦ ወይም ተደርሱበት መጽዳቁ አለበት፡፡
5. የመንግሥት መሰራያ በተቻቻ በዘሱ አንቀጽ 30-ii አንቀጽ 2 በተገለዥው መዋረት የጥራ ገዢበ ቅስት ዕቅድና አፈጻጸምን በየወቅቱ በመገዢነም የጥራ ገዢበ አስተዳደሩን ወጪታማ ማሻረው አለባቸው፡፡

01 የጥራ ገንዘብ ፊስት ዕቅድ አቀራረብ

1. ባለቤት የበቃት ዓመታት የተሰበበበውን ገቢ እና የሚኖሩ ለውጭነት ተሳቢ በማሻሻል መሰረም በቱ በበቃት ዓመቱ ወሰንት ለሰበሰብ የሚችሉውን የተለያየ የመንግሥት ገቢዎችን በየወሩ በመከኔፈል ለማධከላዊ ማጣሪ በቱ የሚገባውን እና የመንግሥት መሰረም በቱ እንዲጠቀሱት የተፈቀደለትን ለይቶ ማረጋገጫ በዘረዘሩ የእሌክትርናኩስ መረጃ አመራር ወይም በማረካዎች ይርም የጥራ ገንዘብ ፊስት ዕቅድን አዘጋጅቶ ማቅረብ አለበት::
2. አያንዳንዶ የመንግሥት መሰረም በቱ በበቃት ዓመቱ ወሰንት ለማረከናውናው ሥር የተፈቀደለትን በቃት ከመራ ትርጉራም ይር በማጠጣጥና ለፍር የሚችሉውን ለውጥ ከግምት ወሰንት በማሳገበት በዓመቱ ወሰንት የሚከፈልውን ወጪ ማጣሪ በየወሩ በመከኔፈል በዋና ቅና ሂሳብ መደብ ማረጋገጫ በዘረዘሩ የእሌክትርናኩስ የመረጃ ሥርዓት ወይም ይርም በመጠቀም የጥራ ገንዘብ ዕቅድን አዘጋጅቶ ማቅረብ አለበት::

02 የጥራ ገንዘብ ፊስት ዕቅድ ማቅረብ ገኬ

1. አያንዳንዶ የመንግሥት መሰረም በቱ በዓመቱ ወሰንት የሚሰበበበውን ገቢ እና የሚከፈልውን የወጪ ዕቅድ ማረጋገጫ በዘረዘሩ የእሌክትርናኩስ የመረጃ ሥርዓት በመጠቀም ወይም ይርም አዘጋጅቶና በመሰረም በቱ የበላይ ቤት በማስፈጸም የበቃት ዓመቱ በተቋሙ ኮ10-20 ቁጥር ባለው ገኬ ወሰንት ማቅረብ አለበት::
2. አያንዳንዶ መሰረም በቱ የ3 /ስብት/ ወር ተንከባይ የጥራ ገንዘብ ማጣሪ ወሩ ከመጀመሩ ኮ10 /አስር/ ቀን በፊት በተዘጋጀት ይርም ላይ በመመሳከትና በመሰረም በቱ የበላይ ቤት በማስፈጸም ወይም ማረጋገጫ በዘረዘሩ የእሌክትርናኩስ መረጃ ሥርዓት በመጠቀም ማቅረብ አለበት::
3. በፌዴራል አስተዳደር የሚረስትሸች ምክር በቱ ደንብ ቅጥር 190/2002 እንቀጽ 05 ዓዲስ እንቀጽ 4 መሠረት የመንግሥት መሰረም በቃት ተንከባይ የ3 /ስብት/ ወር የጥራ ገንዘብ ዕቅድ ከተቀረብ ማረጋገጫ ባለው መረጃ ላይ በመመሥረት የጥራ ገንዘብ ማረጋገጫ ይመስናል:: ሆኖም ዕቅድዎችን ለተቀረቡት የመንግሥት መሰረም በቃት ክፍያ እይፈወጥም::

03 የጥራ ገንዘብ ፍሰት ዕቃድ አፈጻጸም ሪፖርት

ቦሮናስቱና በተለያ ሆኖታ ካልተውሉን በስተቀር የመንግሥት መሰረም ቤቶች:-

1. የሰራዎን ወር የገበ. እና የወጪ አፈጻጸም ሪፖርት ወር በግብ ባለት
15 /አስራ አምስት/ ቁጥት ማኋሻስቱና በዘረዝር የእሌክትሪክስ የመረጃ ሂርጥት ወይም ለዘሱ በተዘጋጀው ይርም በመሙላት፣
2. ወርሄዊ የከፍያ ጥሩ አጠቃቀም ሪፖርት ማኋሻስቱና በዘረዝር
የእሌክትሪክስ የመረጃ ሂርጥት ወይም ለዘሱ በተዘጋጀው ይርም
በመሙላት እና በዘረዝር 15 /አስራ አምስት/ ቁጥር ወሰጥ፣

ለማኋሻስቱና በቀጥታ ማቅረብ አለባቸው::

04 የከልለች በቻት ደንብ

በፊደራል መንግሥት የበቻት ደንብ የተፈቀደዋቸው በፊደራል ክልል መንግሥትና የከተማ አስተካድሮች የተፈቀደውን የበቻት ደንብና የሥራ-ጥሪጋ-ማቻችውን መሠረት በማድረግ በውሃት የተከናወለ ዓመታዊና የሰነት ወር የጥራ ገንዘብ ቅልጋችውን እስከ አምስት 30 ማቅረብ አለባቸው::

05 የማኋሻስቱና ተግባርና ትሳኔነት

1. የመንግሥት መሰረም ቤቶች የሚያቀርቡትን የገበና የወጪ ፍሰት ማሞት መሠረት በማድረግ የቀጣዩን ወር የተጠቃለለ የጥራ ገንዘብ ዕቃድ ያዘጋጀል::
2. ከመንግሥት መሰረም ቤቶች በኤሌክትሪክስ የመረጃ ሂርጥት ወይም በይርም ተሞልቶ በማረጋገጧው የወጪ በቻት መጠየቁያና መከፈያ ቁጥር በየወሩ በማዘጋጀው የ3 /ስስት/ ወር ተዝካኑለሁ የጥራ ገንዘብ ዕቃድና የሰራዎን ወር አፈጻጸማቻችውን በመግምገም ለተውሉን ገዢ ክፍያ ጥሩ ይመስ኏ል፣ ይህንንም ጥሩ ለኢትዮጵያ በፊደራል ባንክ ወይም ምሳሌ ለማወከልው ወይም
ለማስረጋጧው ባንክ በጽሁፍ ያሰውቷል::

3. የተጠቃለው የጥሩ ገንዘብ ቅስት ዕቅድ በመንግሥት የገንዘብ አቅም ላይ የሚኖረውን ለወጥ በመተኞታን በገልጻት የሚታየውን በአማራርያ የወጪ እስተዳደር ነው እንዲሸጠን ያደርጋል::
4. በመንግሥት መሰረም በቶት ተዘጋጀቶ የሚቀርቡውን የገበያ የወጪ የጥሩ ገንዘብ ቅስት ዕቅድ በመግምገም በማጣቀል ከመንግሥት የገንዘብ አቅም እንዲር በአዋሪ ገዢ ወሰጥ ሆኖ ላይ የሚደውሉውን ገንዘብ ለመንግሥት የአምባ ገዢ ወጪ መሰረቶ ይጠቀማል::
5. ለባንክ የተለለፈው የከፍል ጥረቶ ከፌ እንዲል ከመንግሥት መሰረም በቶት ተያች ሌቀርብ እና ተያችው ተቀብያት ያለው ሆኖ ለገኘ የከፍል ጥረቶውን ማስተካከያ ለእተምኑ በፊይኑ በንክ ወይም ልቦ ለማውከለው ወይም ለማስለመው ባንክ በጽሁፍ ያሳውቁል::

ከፍል ስነት

የባንክ ሂሳብ አከኔልታና አስተዳደር

06 የባንክ ሂሳብ የሚከፈልታበትና የሚዘጋበት ሁኔታ

1. ማንኛውም የመንግስት መሰረም በት ከሚነስተና በጽሁፍ ስይፈቅድስት የባንክ ሂሳብ ለከፍል አይችልም::
2. የመንግሥት መሰረም በቶት የባንክ ሂሳብ የሚከፈልው በእተምኑ በፊይኑ ባንክ ወይም እርስ በማስለመው ወይም በማውከለው ባንክ ይህናል::
3. ከመንግስት ማሻሻላዊ ቅምቅ በት ለተመደበ በቻት ማንቀሳቀስነት የባንክ ሂሳብ የሚከፈልው ሲሆን ተለዋዋዎ ሂሳብ አቅራቢ ለሆነ ወይም ከእኩስ አበባ ወጪ በሌላ አካባቢ ሌሎ የመንግሥት መሰረም በቶት ቅርንጫፍ በይወት በቻ ነው::
4. ማረጋገጫ በመንግሥት መሰረም በቶት ስም የተከፈቱ የባንክ ሂሳብን በበኩና አማካይ ምክንያት ለዘመናል::

07 የባንክ ሂሳብ የማንቀሳቀስ ለፈነት

1. ማንኛውም የመንግስት መሰረም በት የባንክ ሂሳብ በመሰረም በቻ የሰላም ለፈነት ወይም ልቦ የፋይናንስ ሆኖ ለማንቀሳቀስ ወከልና በማስጠው ለው ለንቀሳቀስ ይችላል::

2. የባንክ ሂሳብ ለማንቀሳቀስ በመሰራም በቱ ጥሩ ወከላና የተሰጠቸው ለፈጸም ስምና የፈርማ ፍዴርና ለባንክ ሂሳብ የተወካይቸን ስም ኮርክር ማረጋገጫና በፊትና ጉዳያውቃው መደረግ አለበት::
3. ከባንክ ሂሳብ ጉዝብ ወጪ ለሆነ የሚችሉው የወጪ ማዘጋጀ ተዘጋጀቸና የመፈረም ወከላና ከተሰጠቸው ለወቅ ወሰጥ በይንስ በሁለት ተወካይቸ ጥምር እርማ ለፈርማ በቻ ይህ኏ል::

08 የባንክ ሂሳብ መደበኛ

1. የመንግስት ጉዝብ ወይም የከደራ ሂሳብ ወይም ከተወቃለለ ፍንድ ወጪ ለተቋቋሙ ፍንድ ማንቀሳቀስነት የከተታቸው በአሁራዊ ባንክ ወይም እርስ በማሳይቸው ባንክ የተከፈተት ወይም የሚከፈተት የባንክ ሂሳቦች መደብ ል, B, C, D, F, L, S, Z ይህ኏ል::
2. በውጭ አገር ወይም በአገር ወሰጥ ዕርግ ለማከናወት ተጨማሪቸ በዕርግ ስምምነቱ ለይ የባንክ ሂሳብ ጉዳከልት የሚያስገድድ ሁኔታ ለጽር መደብ "A" የሆነ የበር የባንክ ሂሳብ ይከል ሌ::
3. ከእዲ አበባ ወጪ ለማረጥ የመንግሥት መሰራም በቶች በዚች ማንቀሳቀሻ መደቡ ስ, "B" የሆነ የባንክ ሂሳብ ይከል ሌ::
4. በእዲ አበባ ለማረጥ የኪር ማረጋገጫ የባንክ ሂሳብ ለማይጠቀሙ የፋይራራ የፋይራራ መንግሥት መሰራም በቶች ለበዚች ማንቀሳቀሻና ለውሰጥ ገዢ መሰጠበበያ መደቡ ስ, "B" የሆነ የባንክ ሂሳብ ይከል ሌ::
5. በእዲ አበባ ለማረጥ የኪር ማረጋገጫ የባንክ ሂሳብ ለማይጠቀሙ የመንግሥት መሰራም በቶች ለውሰጥ ገዢ መሰጠበበያ መደቡ ስ, "B" የሆነ የባንክ ሂሳብ ይከል ሌ::
6. በማረጋገጫ ማቆከላዊ ቅምሬ በቱ ስም የሚከፈተው ወይም የተከፈተ የባንክ ሂሳቦች መደባቸው "C" ይህ኏ል::
7. በፍርድ በቱ ወይም አግባብ ካለው የመንግስት መሰራም በቱ በማረጋገጫ ተወካይ በከደራ ለማቀመጥ ጉዝብ፣ ለመንግሥት ለሆተቸው የሚሰጥ የረጃም ገዢ በድር ተዘዋዋሪ ሂሳብ ማስቀመጣዊ ለመረጃ ማስቀመጣዊ ለመረጃ ማስቀመጣዊ ለመረጃ

- "ማስከበረዥና ለመሆስት የአዲራ ፖሮ፻ች እንደሆም አነስተኛ ለሆኑ እርዳታዎች ማስቀመጥ መደብ. "D" የሆነ እንደ የባንክ ሂሳብ ይከል ሌ::
8. በእኔ ተፈቅደ ከተጠቃለለ ፍንድ ወጪ, በአዋጅ ለተቋቋሙ ፍንድች የሚከልተው የባንክ ሂሳብ መደብ "F" ይሆናል::
 9. በውጭ እንር በደር ለማከናወነ ፍርድዎች በበደር ስምምነቱ መሠረት መደብ "L" የሆነ የገር የባንክ ሂሳብ ይከል ሌ::
 10. ዝርዝር ወ ወይም በደሩ በውጭ ምንዘር የሚገኘ ካሁንና ለዘመኩ የተለየ የባንክ ሂሳብ ጉዳከልተ አበልላን ሆኖ ለገኘ ለሰጠኝነት ይለር መደብ "S₁" እ ለሌሎች የውጭ ጉዝብ ዓይነቶች "S₂" የሆነ የባንክ ሂሳብ ይከል ሌ::
 11. ከመንግሥት ቅጣት በተ ለተመደቦ መደበኛና ካቲ ሌ በይቶ ማንቀሳቀነት መደብ "Z" የሆነ የገንዘብ ማስተካለፈ የባንክ ሂሳብ ይከል ሌ:: ይህ የሚስተካለፈ ፖሮ፻ውን ገዢ የሚያቀበሉ በመሆኑ ምንም ዓይነት ጉዝብ ወይዘኔ ፖሮ፻ውን ገዢ የሚከልተበት የተደረገ::

09 የባንክ ሂሳብ አከራረክተኝ ጥያቄ አቀራረብ

1. የመንግስት መስራው በቶች የባንክ ሂሳብ ጉዳከልተለችው ለማኑስቴና ጥያቄ ለያቀርቡ የሚከተለውን በጽሁፍ አማራተው ማቅረብ አለበችው::
2. የባንክ ሂሳብ ጉዳከልተ ያስፈልጋበት ምክንያት::
3. የሚከልተው ባንክ ሂሳብ የአማርኛና የ ጉጌለዘኛ መጠሪያ ጉዳሁም ሂሳብ የሚከልተበት ባንክ::
4. የሚከልተው የባንክ ሂሳብ ከበደርና ከዚያ ሂሳብ የተያያዘ ከሆነ ይህንና በማመለከት የተደረገ የስምምነት ይች ካቲ::
5. በበደር እ በ ሁኔታ ለማከናወነ ፍርድዎች ማንቀሳቀነት የሚከልቱ የባንክ ሂሳብ ሂሳቦች ለምን የህል ገዢ ለቋዢ ጉዳማችለ::
6. የባንክ ሂሳብ ጉዳከልተ ከመንግሥት መስራው በቶች የሚቀርቡው ጥያቄ በመስራው በቱ የበለይ ሌላ ወይም የመስራው በቱ የበለይ ሌላው::

የፌዴራል ስራ የኢትዮጵያዊ በሚወከለው ስው ፊርማ መሆኑን
ድናርጋ ላ::

! የመንግሥት መሰረም ቤቶች ተሳካኑት

1. ማንኛውም የመንግሥት መሰረም ቤቱ በስሙ የተከራተሉት የባንክ ሂሳብ
አገልግሎቱን ለይጠናቸው ወይም መሰረም ቤቱ ካለለ ወር እንዲቀሩድ ለደረግ
ወይም ለፈርጻዊ ወኪያዎን በውጭበት የሚገኘ ገንዘብ ወደት እንደሚተላለፈ
በመግለጽ የባንክ ሂሳብ እንዲሁም ለሚሸጠኝና በጽሕፍ ማሳወቅ አለበት::
2. በዚህ እንቀጽ 30-በ እንቀጽ 1 የተገለዥ እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ለጠር ሂሳብ
ማንቀሳቀሱት የተከራተው የባንክ ሂሳብ ማይናቀቅበት ለ12 /አስራ ሁለት/
ወርና ከዚያ በተይ ከቆየ ማረጋገጫና የባንክ ሂሳብን ለዚሁ ይችላል::
የመንግሥት መሰረም ቤቶም አማካይ ማብራሪያ ከስጠበት የባንክ ሂሳብ
በቀድሞው ሆኔታ እንዲቃቀቀበት ይደረገል

!! የባንክ ሂሳብ መዝግበ ስለመያዝ.

1. ማረጋገጫና በመግለጽ መሰረም ቤቶች ሲጠና የተከራተኝን የባንክ ሂሳቦች
በዘርዝር መዝግበ ይይዛል::
2. የመንግሥት መሰረም ቤቶች በስማምው የተከራቱ የመንግሥት ባንክ ሂሳቦችን
በዓይነት በመለያት ተገቢውን መረጃ መዝግበው መያዝ ይኖርባቸዋል::

ክፍል አራት

የመንግሥት ገበ አስቀሰበና ወደተጠቃለለ ፊንድ ገበ ስለማረጋገጫ

!2 የመንግሥት ገበ አስቀሰበ

1. የመንግሥት ገንዘብ ለመቀበል ወይም ለመስጠበብ የሚችሉው በመሰረም ቤቱ
የቦሌይ ረሳሽ ገንዘብ ለመስጠበብ ወከላና የተሰጠው ቅጂ የመንግሥት
መሆኑን ቤት ነው::

2. ԴՅԱՌ ԱՄԱՌՈՋԻ ՎԵՒԱՆ ՔԻՆՈԹ ՈՎ ԱՌԱՋՈՎ ՔՄԱՂՄԱԴ ԴՅԱՌ
ՖՐԱ ԲՐԱ ԶՀԱՅ ԱԿԻՔ ՄՈԼՈԴ ՀԱՅՈՒ::
3. ՔՄԱՂՈՒ ԴՅԱՌ ԱՌԱՋՈՋԻ ՔՄԱԴԻՆ ՖԻՇԻՑ ԳՐԸ ՈՂՎԱ ՊՀՆԱԵԿ-
ՊԻՒՄՈՎ ԲՐԱ ԶՀԱՅ ՄԵՐՄ ԱՄԱՋՈԴԵԿ Է.ՔՃ ԱՄԱՀԵՋՄ ԲՐԱ
ԶՀԱՅ ՄԵՐՄ ՔԱԼԵՒԺԵՆԻՆ ԴՅԱՌ ՄՈԼՈՋՈՒԹ ԱՅ ՆՄ::
4. ՊՀՆԱԵԿ ՔՄԱՂՄԱԴ ՄՈԼԾՅ ԱՌ ԲՐԱ ԶՀԱՅ ԱԿԱ.ՔՈՒԴԻՄ
ՔՄԱՃՔՃՄ ԲՐԱ ՄՈԼՈՋՈՒԹ ԶՀԱՅ ՖԱԼՈՎՅ ՄԱՅ ՄԵՐԱ-
ԶՀԱՅ ԱՄԱՋՈԴԻՄ ՊՀԱՃԱԴՐՅ Ո.ՔՄԱԿՈՒ ՈՒ ՆՄ::
5. ԽԱՂՃՄՄ ՔԻՆՔ ՔՄԱԳՅ ՔՄԱԴԻ ՔՄԱՂՄԱԴ ԴԱ ՈՒՄ ՈՒՃԱՂՎ-
ՄՈՎՀ ՏՈՂՈՌ ՈՐՓԻ ՄԵՐՄՈՎՈՎ Է.ՅՃ ԲՊՅԻ ՎՄՈՒ ՄԵՐՈՒ
ՀԱՅՈՒ::
6. ՔՄԱՂՄԱԴ ԴՅԱՌ ՔՄԱՋՈՋՈՎ ՈՎ ՈՐՀԱՖ ՔՈՋՈՋՈՎՆ ԴՅԱՌ ԱՀԱ-
ՈՒԻՀԵՋ ՔՃ ԱՅ ԱՄՄԱԿԻՆ ԼԱՋՄՈԼԻՒՄ ՔԱՃ ԻԳԱ ՈՐՓԻ ԾՀԸԴ
ՄԵՃԱԿ ՅԹԱՌՈՒԱ::
7. ՔՄԱՂՄԱԴ ԴՅԱՌ ՀԵԴՔՔՎՈՎՈՒ ՅԼ ՊՅԻ ԱՄԱՔՎՈՎՄ ՖԻ: ԴՅ
ԴՅԱՌ ՀՆ ՈՊՅԻ ՊՀՈՒԱԼՃՅ ԱՅ ԱՌԱՋԻ ՅՖՈԱ::
8. ՔՄԱՂՄԱԴ ԴՅԱՌ ՔՄԱՋՈՋՈՎՈՒ ՖԻ ՔՄԱՂՄԱԴ ՄՈԼԾՅ ԱՌՅ ՈՎ
ՔՄԱԴՃ: “ՈՒՄՓԱԼ Է.ՅՃ ՄՈՎ ԴԱ ԼՄԵՃԱԿ ՈՒ” ՄԵՐՄ “ՔԻՆՔՈ
ՖԻ” ՔՄԱՃ ՃՄԿ ՔՈՃԱՌՈՒ ՄՄՅ ՀԱՅՈՒ::
9. ՔՄԱՂՄԱԴ ՄՈԼԾՅ ԱՖՖ ՈՊՅԻ ՊՀՈՒԱԼՃՅ ԱՅ ՄԵՐՊՅԻ ՎՄՊՈՒՄ-
ՔՄԱԴՈՎՅ ԴՅԱՌ ՈՐՀԱՖ ԲՊՅԻ ԴԱ ԶՀԱՅ ԻՊՅԻ ԱՄԱՋՈՋՈՎ
ՈՊՅԻ ՎՄՊՈՒՄ ՄՄԱԿՈՒՅ ՊԳՎԵՐՈՒ ՀԱՅՈՒ::

13 ԱՄԱՂՄԱԴ ՈՎ ՔԻՆՈՌՈՆ ԴՅԱՌ ՄԵՐՄՈՎՈՎ Է.ՅՃ ԴԱ ՈԼՄԵՃԱԿ

1. ՊՀՆԴՄՄ ԱՄԱՂՄԱԴ ՈՎ ՔԻՆՈՌՈՆ ԴՅԱՌ ՄԵՐՄ ՊՀ ՊԳԻԼՎ ՊՄՃ ԱՌ
ՄԵՐՄ ԱՄԱՋԸ ԱՌ ՈՎ ՄԵՐ ՄԵՐ ՖԻԿԴՄ ԲՐԱ ՄՈԼՈՋՈՒԹ ՊՅԻ ՎՄՈՒ
ԴԱ ՄԵՃԱԿ ՀԱՅՈՒ::
2. ԱՄԱՂՄԱԴ ՈՎ ՔԻՆՈՌՈՆ ՖԻԺ ՄԵՐՄ ԱՄԱՋԸ ԱՌ ՄԵՐՄ ԱՄԱԴԻԼՎ
ՊՄՃ ԱՌ ԴԱ ՄԵՃԱԿ ՅԼՈՒ ՔՄԱՂՄԱԴ ԴՅԱՌ ՈՒՈՋՈՎՈՎՈՒ ՀԱԴ

አንድአማካብኩ ወደ መሰረም በተ ወይም የማስከላዊ ብሔዃክ በት የባንክ
ሂሳብ ገዢ ማድረግ አለበት::

3. የመንግሥት መሰረም በታች ቁጥር ወደ ማስከላዊ ብሔዃክ በት ገዢ
የሚያደርጉትን የመንግሥት ገዢበ በአማካይ ምክንያት በበኩል ባንክ
ሂሳብዎች ማያዣች ካለባቸው ወር በግብ አስከ አምስተኛው ቅጽ ደረሰ ወደ
ማስከላዊ ብሔዃክ በት የባንክ ሂሳብ ገዢ ማድረግ አለበቸው::
4. በዘህ አንቀጽ ከጊዜ አንቀጽ 1 አስከ 3 የተዘረዘሩት በጥናው በረሰኗቸው
የውጭ ገዢ አመታዊ ወጪዎች እንዲያገኙ በአዋጅ የተፈቀደለቸው
የመንግሥት መሰረም በታች በበኩል ከተፈቀደለቸው በላይ ገዢበ ከሰበሰብ
ተረፈዎን ገዢበ ወጪዎች ወደ ማስከላዊ ብሔዃክ በት የባንክ ሂሳብ ገዢ
ማድረግ አለበቸው::

14 ለተቻቻን ወጪዎች መሽፈሻ በማተን የሚያዘው ጥሩ ገዢበ

1. የመንግሥት መሰረም በታች በካነና እንዳይዘዘሩ የሚፈጸማቸው የተቻቻን
ውጪዎች መሽፈሻ የገዢበ መጠን ከብር 30,000 /ስላም ስ.ሀ ስር
የልበለመ ይሁሉ::
2. በመሰረም በቱ የሥራ በሆነ ምክንያት የተፈቀደው የተቻቻን ወጪዎች
መሽፈሻ የገዢበ መጠን ከፍ እንዳል ከሰፈላጊ የመንግሥት መሰረም በቱ
ለማረጋገጫ ተያቄዎን ሰያዊርብ ነርዝር በኋላው ቅጽ በልቶ ሰኋላ
ለፈቀድ ይቻሉ::
3. ለተቻቻን ወጪዎች በማተን ከሚያዘው ገዢበ ወጪ የሚደረገው ለመሰረም
ቴክ በውጭ መደብ ከተፈቀደው በቻ ስዕት ስይ ነው::
4. የመሰረም በቱ የቦሌ ወጪ ከመሰረም በቱ የሥራ እንቅስቻለ አካይ
ለተቻቻን ወጪዎች መሽፈሻ ገዢበ መያዝ አስፈላጊ መሆኑን አለመሆኑን
እና ከብር 30,000 /ስላም ስ.ሀ ስር/ ሰያዊ በማተን ሰያዝ የሚገባውን
የጥሩ ገዢበ መጠን ለመስን ይቻሉ::
5. መሰረም በቱ በአንድ ገዢ ለተቻቻን ወጪዎች መሽፈሻ የሚከፍለው ወጪ
አስከ ስር 2,000 /ሁለት ስ.ሀ ስር/ በቻ ይሁሉ::
6. የመንግሥት ገዢ ለተቻቻን ወጪዎች መሽፈሻ በማተን ሲማይኘ ጥሩ ገዢበ
እንዲወራ ማድረግ አይቻልም::

7. አያዝናንዳ. የመንግሥት መሰረም በት ለተቻችን መጠዋቱ መሻሻል በማተኩ የሚያዘገብ የጥራ ገንዘብ መጠን ስመስን አስተማማዊ የሆነ የቀጥጥር ስርዓት መኖሩን ማረጋገጥ አለበት::

ከፍል እምነት

የመንግሥት ክዘኝ አስተካድር

15 ክልክ

በመንግስት ክዘኝ ወሰኑ በእኔ ከተፈቀደው የመንግሥት ጥሩ ገንዘብ፣ ሰነድ ወይም ቅር ያለቸው ጉብረቶች በስተቀር የግል የሆነ ገንዘብ ወይም ቅር ያለቸው ጉብረቶች ወይም ማኅድ ማሳቀመጥ የተከለከለ ነው:: አስቀምም በጥና መብቱን ጉዳለቀቀ ይቆጠራል::

16 የክንና ቁልጥ እና የሚቀመጥበት ሆኑታ

1. የመንግስት መሰረም በት ክዘኝ በሚገባበት ወቅት ከከናዎ ወር አገልዎ ከተሰጠት ቁልጋች ለለ ተርና ቁልጥ ያልተሰራ ወይም ወደፊት የሚይሰራ መሆኑን ከሽጭ ደርሱት ወር ወል መደረግ አለበት::
2. በመንግሥት መሰረም በጥቃት በጥንዘብ ያኩነት የተመለሰ የመንግሥት ለራተኞት በሂሳራነት የሚያሳቦትን ክዘኝ ከነመሰላ ቁልጋች ጉዳረሰበቸው መደረግ አለበት::
3. የመንግሥት ክዘኝ የሚቀመጥበት ክፍል ከገንዘብ ያገኙ በስተቀር ለለ ለራተኞት በጋራ ለገንዘብበት የሚይችል መሆን አለበት::

17 ክዘኝ ስለማሻሻ

በማንኛውም የመንግስት መሰረም በት የተመለሰ ገንዘብ ያኩ ያለቀቻድ ለቀር ወይም ለጥቃት ወይም ቅሎ ለይጣ ወይም የክንና ቁልጥ ለጠሩ ከከናዎን ለማሻሻ ቁጥሎ ከተዘረዘሩት ነጥበት ወሰኑ በያንስ አንቀጽ መማረቻቸ በቀድሞም መረጃገጥ ይኖርበ ላ::

1. ገንዘብ ያኩር የሰራተኞች ለእንደ ቅን ከዚህ ከቀረ የቀረበትን መከናወት ጥሩ የFCI ለመጠየቅ ተፈልጋለሁ ሌላውን ያለመቻለን፤
2. ገንዘብ ያኩር በሞት የተለየ ከሆነ ለሌላሁ ሆኖ አግባብ ክለው አካል ተገቢው ማስረጃ የቀረበ መሆኑን፤
3. ገንዘብ ያኩር በድንጋጌ አደጋ ወይም ለመም መከናወት ተለዋል ያማመጥ መሆኑን ወይም በፊለጂ አማካኝ መከናወቶች ለሆነውን መሆኑን ለመ/ቤቱ በፊሮች ያሳይቷል፤
4. ገንዘብ ያኩር የክክናው ቁልፍ የጠኩበት መሆኑን ለመ/ቤቱ በፊሮች ያሳይቷል፤

!8 የክክና ማሽን አፈጻጸም ለነስርዓት

ከክናው በሚ ስጋበት ገዢ የሚከተሉት የአፈጻጸም ሥነ ለርጉቶች
መጠቃቃው መረጃዎች አለበት፡፡

1. በፋይናንስ አስተዳደር የሚረስበትሸች መከር በት ደንብ ቁጥር 190/2002
አንቀጽ %7 ጊዜ አንቀጽ 1 የደተጀነገው ከክናው የሚ ስጋው የመ/ቤቱን
ፋይናንስ በሚመራው ይሳይ ፖርድ የውጭ አዲትን በሚመራው ይሳይ
ይሆናል፤
2. ገንዘብ ያኩር ከክናው የሚገኘበትን በር ቁልፍ ከሆነ የሚ ስጋት የበርው
በርና መሰከተት ተቆልሏው ይ ስጋለ፤
3. የገንዘብ ያኩር በር በር ከፍት ከሆነ ከክናው ጥሩ ሁኔታ ከክናው የሚገኘበት
በር፣ በርና መሰከተት ተቆልሏው ይ ስጋለ፤
4. መስራው በቱ ከክናው በሚገኘበት በር ላይ የውጭ ተግባር መፈጸሙን
የሚጠረጥር ከሆነ የሚሰጥ ሥር ከመከናው በፈት ለሌላ ወር ለፖለቲካ
ፖርቲች ማድረግ አለበት፤
5. የመስራው በቱ ከክና በሚገኘበት በር ወይም ከክና ላይ በመጋግጣት
መረተቻች ወንጀል መፈጸሙን የሚጠረጥር ከሆነ የሚሰጥ ሥር ከመከናው
በፈት ለሌላ አገባብነቱ ለፖለቲካ ወይም ለፋይናንስ ሥነ
ግምገርና ወረ መሳና ከሚገኘበት ሪፖርት መፈጸግ አለበት፡፡
6. የክክና ቁልፍ የጠኩ ጥሩ የመስራው በቱን የፋይናንስ በሚመራው ይሳይ
ና የውጭ አዲትን በሚመራው ይሳይ ይር ከክናውን የሽያጭ፤

19 ከሚት ስለማቋቃያ

በዚህ መመሪያ መሠረት የ ሽጊውን ካዘና የሚከፍትና በካዘናው ውስጥ
ሰላተገኘው ገንዘብና ጥበኛ ሁኔታ ለመስራይ በቱ የበላይ ሌሎች ሌሎች
የሚያቀርብ አምሳት አባላት ያለት አንድ ከሚት ካዘና በ ሽጊበት የመንግስት
መስራይ በት ውስጥ ይቋቋማል::

"የክሚት አባላት"

ከሚችው ቅጽለው ከተመለከተት የሥራ ከፍለው የተወጣው ይሁናል::

1 ፍይናንስ በተመለከተ ይሳይነት የተሰጠው የሥራ

ቻል አጠቃላይ

2 የሰው ማብትና ለማት አስተዳደር የሥራ ሂደት ባለቤት

ወይም ቻል ይከል

3. የሰነግ አገልግሎት የሥራ ሂደት ባለቤት ወይም ቻል አጠቃላይ

4. በመስራይ በቱ የበላይ ሌሎች የሚመለከት ሁሉት ሲሆን አጠቃላይ አጠቃላይ

ሁሉም የመሰተት አዲት ቻል ወይም ተወካይ በታዘጋጅነት ይገኘል::

"የክሚት ተግባርና ይሳይነት"

1. የ ሽጊው ካዘና የሚከፈልበትን ቅን ዓላማ ይወሰናል:

2. የካዘናው ምን አለመቀደምን፣ ፍርማዊ ማህተም ያለው መሆኑን አይቶ
መግለጫ አዘጋጅቶ ይፈጸማል:

3. በገንዘብ ያለው ይህ በሥራ ሌሎች የነበረ በተመሄጊው የተለሩ ተርፍ
ቅልጋቸት ካዘናው በሚከፈልበት ቅን ጉዳቀርበ መስራይ በቱን ይጠይቧል:

4. ካዘናው ተርፍ ቁልፍ የለለው ካሆን የካዘና ሥራ ባለሙያ በማስጠራት
ገዳከፈት ያስደርጋል:

5. በካዘና ውስጥ የሚገኘ ጥሩ ገንዘብ፣ ማኅድ፣ ማስረጃና ላይ ላይ ጥረቶች
በዘርዝር ለይቶ ይመዘግበል:

6. በካዘና ውስጥ በግልጽ ተለይቶ የተወጣው የአይሁ ገንዘብ፣ ማኅድ ወይም
ገበረት ካለ ለጠቃዋሚ ይመዘግበል:

7. የተቀጠረውን ጥሩ ገንዘብ፣ ማኑ፣ ታበት ፓ ማንኛውም ማስረጃ
አስመለከተው መተማመች አዘጋጅቶ ሁሉም የከሚቻል አባላትና ታዘዘዣ
ንዲሸፍመብት ያደርጋል፡
8. ገንዘብ ያገኘ የሚመለከተው የካዘና ከዚህ ቀዥበ፣ ቅድ ምን ያሁል ገጽሁኑ
ያጠራል፡
9. በካዘናው ወሰጥ ተገኘ በከሚቻልው የተቀጠረው ጥሩ ገንዘብ፣ ማኑ፣
ማስረጃ፣ ታበት ፓ ከዘና ከነቅሰና መሰራያ በቱ ለሚመልከው ሥራታች
ይሰረከባል፤ ለለውጭቱም ለመሰራያ በቱ የበለይ ለፈ ሪፖርት ያቀርባል፡፡
10. ገንዘብ ያገኘ የለለ በሚሆንበት ሂሳብ የበተሰበ አባላ ወይም ተያያዥ
በታዘዘዣት እንዳታኝ ጥሩ እንዲፈጸማ መሰራያ በቱን ያሰባባል፡፡

"2 ለለመፋ የካዘና ቁልፍ

1. የካዘናው ቁልፍ በመጥናቱ ምክንያት በ ስን ከዘና ወሰጥ የሚቀጠር ጥሩ
ገንዘብ፣ ማኑና ገጽሁኑ ለለመሆናቸውን በሚመለከት ገንዘብ ያገኘ
በኢንቀጽ ከተመለከተው ከሚቻል አባላት ጋር መተማመች ያደርግባል፡
2. የካዘና ቁልፍ ገጽቀር ያደርጋል፡፡

"3 የመንግሥት መሰራያ ቤቶች ታላፊነት

የመንግሥት መሰራያ ቤት የበለይ ለኩ፡

1. የካዘናው ቁልፍ ወይም ለለመሆናቸው ተመዝግበ ተርፍ ቁልፍ ለከሚቻልው
ንዲሸፍ ያደርጋል፡
2. በቆጠሪ የሚገኘውን ጥሩ ገንዘብ፣ ማኑና ለለመሆናቸው የሚረከብ
ሱራታች ይመልከል፡
3. ከዘናው በሚከፈልበት ወቅት የሚቻል ሰከሱና ይረዳ የገንዘብ ያገኘ የበተሰበ
አባላ ወይም ቤት ሲሆንት ገጽታኝ ጥሩ ያደርጋል፡፡
4. የካዘና አስተዋዢና አከኅዢት ስጋዊ ስነመርዓቶችን ተከተሉ እንዲፈጥሮ
የደርጋል፡፡
5. የመንግሥት መሰራያ ቤቶች የገንዘብ ያገኘ ሂሳብ ተመርምሮ የተገኘው
ወጪ ሪፖርት ታረም ተመርምሮ ይልካል፡፡

ከፍል ስድስት

ወደ ማግኘት ቅምና በት ልሰሳ ለለማረጋገጥ

"፪ የፈሰሳ ነጥቦች አይነት"

1. በየበደት ዓመቱ መጨረሻን ለማግኘት ቅምና በት ልሰሳ የሚደረግ ሂሃብ
 - ሀ. በየበደት ዓመቱ መጨረሻን ከውጭ, ቁል ሆኖ በከተማ ወሰኑ በጥሩ ገንዘብ ከተቀጠረው ሂሃብ ወሰኑ የዳጋጌት ገንዘብ፣ የፊርማ እና የበደር ገንዘብ ካለ ተቀኑለ በተራራነት የሚገኘ ሂሃብ፣
 - ለ. ከመንግሥት ቅምና በት የገንዘብ ምንም ለመቆስቻ በቻ ሆኖ ማስተካከለ በቅድመኩ በሰነድ ተከናወ ለይመራለሁ በየዓመቱ መጨረሻን በማተን ከተቀጠረው ወሰኑ ከፍያው በበደት ዓመቱ የተፈጻሚ አገልግሎት በተከ ይ በቻ ዓመት ወሰኑ የሚሰጥ የሰነድ ሂሃብ፣
 - ሐ. ከመንግሥት ቅምና በት የገንዘብ ምንም ከተባለ አለው ዕቃዎች አገልግሎት ለይ ለይወለ በግምና በት ከውጭ, ቁል ሆኖ የተቀጠሩ እና በመሰራይ በቱ የወሰኑ አዲት የሆኑ ከፍል ቁርቦና በመሰራይ በቱ ለይ ተደቅ በተከ ይ በቻ ዓመት ሆኖ ለይ የሚወለ መሆኑ የተረጋገጠ የአለው ዕቃዎች ወጪ፣
 - መ. በ ያንዳንዶ የመንግሥት መሰራይ በት ስም በተከራቸ መደባቸው "B" በሆነ የባንክ ሂሃብ ወሰኑ ሲ 30 ቀን ከውጭ, ቁል ሆኖ የሚ ይ እና በፊለቱ ከሆኑ ለዓት በቻ ለንዳንዶች የተደረገ ገንዘብ፣
 - ወ. ማንኛውም የፈሰሳዎች መንግሥት መሰራይ በት መደባቸው "B" እና "Z" ከሆነ የባንክ ሂሃብ መደባቸው "A" "D" እና "L" ወደ ሆነ የባንክ ሂሃብ አለአገባብ ተዘዋርሱ የሚገኘ ገንዘብ ነው::
2. በመንግሥት ስም የተሰበበ ማናቸውም ተይነት የቀጥ ገዢ ሂሃብ ወይም ከልዩ ለይ አገልግሎት የሚሰበበ ገዢ በፊሮ በተለየ ሆኖ ንብረቴ የተፈጻሚ የተፈጻሚ ከልሆነ በስተቀር በበደት ዓመቱ ወሰኑ የሚሰበበ ሂሃብ ወሰኑ የሚሰበበ ሂሃብ በት የባንክ ሂሃብ በፊለስ ገዢ መደራዊ ይኖርበ ላ::

"5 የፈለስ ፖሮግራም አቀፍነት ወይም ገዢ የሚደረግበት ሆኖታ

1. በማጥን በጥሪ ገዢበት የተቆጠረ ፖሮግራም

ሀ. በመንግሥት ካዘኝ ወሰን ገዳድር ከተፈቀደው የገዢበት መጠን በላይ
በተፈራሽት ከሚገኘ ጥሩ ገዢበት ወሰን የዲጂልት ገዢ የውጭ አገር
የዶርድ ፓ የበድር ገዢበት ካለ ተለይቶ በመቀነስ ቁርዎ ፖሮግራም በበቃት
ዓመቱ ወሰን ለማሻከላዊ ግምጃ በት የባንክ ፖሮግራም በፈለስ ገዢ መደረግ
ይኖርበ ሌ::

ለ. በዚህ አንቀጽ 30-በ አንቀጽ 1/ሁ/ የተመለከተው ተግባራዊ ካልተደረገ በበቃት
ዓመቱ መቻመራያ ቁጥት በመስራያ ቤቱ የውሰን አዲተሮች በመንግሥት
መስራያ ቤቱ ካዘኝ ወሰን ተገኘቶ ከተቆጠረ ጥሩ ገዢበት ወሰን የዲጂልት
ገዢበት፣ የውጭ የዶርድ ፓ የበድር ገዢበት ተቀኑስ ቁርዎ ለመስራያ ቤቱ
ከተፈቀደ የሥራ ማስከናጅ በቃት ላይ በአንድ ገዢ በፈለስ ገዢ ይደረጋል::

ሐ. በዚህ አንቀጽ 30-በ አንቀጽ 1/ሁ/ የተመለከተው ተግባራዊ ካልተደረገ በብዝና
ውሰን ገዳድር የተፈቀደው ገዢበት መጠን በበቃት ዓመቱ መጨረሻ
በመስራያ ቤቱ የውሰን አዲተሮች ተመርምሮ በመስራያ ቤቱ የበኩል ገዢ
በፊል ለመስራያ ቤቱ ከተፈቀደ የሥራ ማስከናጅ በቃት ላይ በአንድ
ገዢ ተቀኑስ በፈለስ ገዢ ይደረጋል::

መ. በብዝና ተገኘቶ የተቆጠረው ጥሩ ገዢበት ለእመዘገበ ገዳድር መቻመ
ፏሮግራም መደረግ ተለይቶ መቅረቢ ይኖርበ ሌ::

2. ማንኛውም የመንግሥት መስራያ በት ለቃድ ገዢ ከፍድ ገዳዎል መቻቀ
ከውሰድው ገዢበት ላይ በቃድ ገዢ ወሰን ከፍድ ካልፈጸሙ የቃድ ገዢ
በአሉዋ ካለ 15 /ከአሉር እስከ እስራ አምስት/ ባለት ቁጥት ወሰን
ለማሻከላዊ ግምጃ በት የባንክ ፖሮግራም በአንድ ገዢ በፈለስ ገዢ መደረግ
ይኖርበ ሌ::

3. በበቃት ዓመቱ መጨረሻ በብዝና ፓ በሰነድ ተገኘቶ የተቆጠረ

ሀ. ፖሮግራም ተሰጥሱ ፖሮግራም መያወር የተከ የ በቃት ዓመት ሥራ ወይም
አገልግሎት መሆኑ በመስራያ ቤቱ የውሰን አዲተሮች ከተረጋገጧ ወይም
ከተቆጠረ በቃላ ለነፃ በጥሪ ገዢበት ከተመለከ ተፈራ በቃት ለለሆነ

իոզմոլիտա տղաք ու բար պղիք ունեց ու ունչ ան գիշեալ:

"6 በፈሰብ እጠያቂች ገዢ ለመሰረት የሚገባችው ተንቁቁ

1. በበዚት ዓመቱ ሥራ ገይ በለመዋሉ ፈሰብ እንዲደረገ የተጠየቀው ሂሳብ
በሥራቸው ባኩር ወይም በሥራ ማስከታ ተረት ወይም በሌሎች ሁኔታ ዘዴ
በፈሰብ ገዢ ንዲሁን ክተማየቀ በቋላ ፈሰብ ንዲውን የሚደረገውን
እውራር ለማስቀረት ሂሳብ በፈሰብ ክመጥቶች በፊት አስፈላጊው ማጠረቻ
መደረግ ይኖርበ ላ::
 2. በዘመኑና ሆነ በውጭና ሂሳብ የመመራ ወቅት የሚደረገበትው የአዲያያዥ
ግድሬቶች/ ገድሬቶች ሌያንተም አገልግሎቶ ማሻሻል መሠረት የጊዜ ስም
ግድሬቶች/ ገድሬቶች ሌያንተም አገልግሎቶ ማሻሻል መሠረት የጊዜ ስም

"7 የመንግሥት መስራው ቤተቁ ሂሳብናት

1. የሰነድና ገዢ ተከታታለው የሚሰራውም;
 2. የሚፈለጉትን የፈለስ ሂሳብ መዝግበ በመያዝ የፈለስ ሂሳብ ገበያ ተደርገ
መጠናቀችን ለማረኞችና ከአምስሌ 30 ቀዳም ሪፖርት የሚደረግ የሚከተሉት
እስበት::

"8 ቅጽና ቁመር

ከፊደራል መንግሥት የጥራ ገንዘብ ዕቅድ አዘገጃጀትና የወጪ በቻ ክፍተ
ከፍያ ማንዋል ጋር ተያይዘው የሚገኘ ይርጋግኝ እና ቁመር ለዘመ
መመሪያ አፈጻጸም አግባብነት ይኖረኝዋል::

"9 የተሻሩ መመሪያዎች

የመንግሥት ክፍያና ጥራ ገንዘብ አስተካክሮ መመሪያ ቁጥር 19/1996፣
ለማධበላዊ ሪፐብሊክ በት ፈሰብ የሚደረግ ሂሳብ እንደገና ለመወሰን የወጪ መመሪያ
ቁጥር 18/1996፣ የመንግሥት በንከ ሂሳብ አከራልትና አስተካክሮ ለመቀመጥ
እንደገና ለመወሰን የወጪ መመሪያ ቁጥር 18/1996 እና የመንግስት ካሁና
አስተካክሮ መመሪያ ቁጥር 10/1992 ተሽረው ለዘመ ተተክተዋል::

መመሪያው ተፈጸም የሚሆንበት ሚከ

ይህ መመሪያ ከታህሳስ 1 ቀን 2003 ዓ.ም ይሞር የኋና ይሆናል::

አዲስ አበባ

ሰ.፩፯፲፯ አህመድ
የገንዘብና አ.ከፍጻ ለማት ማረጋገጫ